

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 648
van **KATHLEEN KREKELS**
datum: 30 augustus 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Derde graad basisonderwijs - Differentiatie-inspanningen

In het masterplan lezen we op p. 15: "differentiatie-inspanningen in het hele basisonderwijs consolideren en waar nodig versterken, zowel binnen als buiten de klas en zowel remediërend als uitdagend. In de derde graad basisonderwijs wordt differentiatie nog versterkt door de sterke leerlingen meer uit te dagen en de zwakkere leerlingen de kans te geven de eindtermen te behalen." Met de hervorming van het secundair onderwijs werd ervoor gezorgd dat er in de derde graad van het basisonderwijs ruimte is om de sterke leerlingen uit te dagen en de zwakkere leerlingen te remediëren. Daardoor kunnen sterkere leerlingen zich meer verdiepen en zwakkere leerlingen zich versterken. Er werd ook naar gestreefd dat wetenschap en techniek als apart vak wordt aangeboden in het basisonderwijs en dat de talen zullen worden versterkt. Het wordt ook mogelijk om bijzondere leermeesters in te zetten.

Een van de maatregelen in het masterplan én akkoord over de hervorming van het secundair onderwijs is het opzetten van proeftuinen vanaf de derde graad basisonderwijs om ervoor te zorgen dat leerlingen gepast en tijdig geremedieerd worden. Aansluitend hierbij gaf de minister in haar beleidsbrief Onderwijs 2016-2017 aan dat ze gerichte projecten zal opzetten waarin ze wil nagaan welke organisatorische modellen er beter toe leiden dat leerlingen tijdig en gepast geremedieerd worden. In de projecten wordt ook nagegaan of de specialisatie van onderwijzers als leergebiedexperts of de inzet van bijzondere leermeesters voor techniek en wetenschappen, Frans en muzische vorming ertoe bijdraagt dat leerlingen de eindtermen beter bereiken. Deze projecten zullen vanaf het schooljaar 2017-2018 van start gaan.

1. a) Kan de minister een overzicht geven van het aantal projecten dat vanaf het schooljaar 2017-2018 van start gaat? Graag een opdeling per onderwijsnet en per provincie.

b) Kan de minister informatie geven over de inzet van de personeelsleden in deze projecten?

c) Worden ook scholen voor buitengewoon onderwijs betrokken bij de projecten?
2. Kan de minister een gedetailleerde beschrijving geven van de selectiecriteria en -procedure?
3. Kan de minister een gedetailleerde beschrijving geven van het plan van aanpak voor deze projecten?

4. Kan de minister informatie bezorgen over de budgetten die tegenover deze projecten staan?
5. Hoe zal de minister deze projecten evalueren? Wanneer worden de eerste resultaten verwacht?
6. Welke initiatieven zal de minister nemen om niet alleen tegemoet te komen aan de leerlingen die remediëring nodig hebben, maar ook aan die leerlingen die nood hebben aan meer uitdaging en verdieping?
7. Welke verdere beleidsintenties heeft de minister inzake het remediëren en versterken van leerlingen?

ANTWOORD

op vraag nr. 648 van 30 augustus 2017

van **KATHLEEN KREKELS**

- 1-4. De oplevering van twee onderzoeken waren het startpunt van de nieuwe projecten differentiatie, namelijk "Flexibele leerwegen in het Vlaamse onderwijs" (Bieke De Fraine, KU Leuven e.a.) en "Identificatie en analyse van praktijken van gerichte inzet en ontwikkeling van competenties van leraren in de laatste jaren van het lager onderwijs" (Elke Struyf, U Antwerpen e.a.).

Vervolgens hebben we in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten (PBD's), de doelstellingen, aanpak en output van de proefprojecten voorbereid. Met de PBD's werd ook afgesproken dat ze deze projecten in hun reguliere werking integreren. Dit betekent dat de PBD's voor de ondersteuning die ze in dit kader doen geen extra middelen toegewezen krijgen.

De projecten kunnen er heel divers uit zien. Daarom streven we naar een mix van scholen, naar aard van het traject, naar differentiatievorm, naar fase van vernieuwing,... Vrijwillige deelname en intrinsieke motivatie van de scholen zijn in elk geval cruciaal voor het welslagen en de duurzaamheid van de initiatieven. Dit betekent dat het essentieel is dat er vanuit een schoolspecifieke nood of uitdaging vertrokken wordt en dat de school eigenaar is over de doelstellingen en het proces. De oproep tot deelname wordt begin 2018 gelanceerd.

Om zicht te krijgen op de acties die scholen opzetten en op hun mogelijke impact, krijgen de scholen – conform het kwaliteitsdecreet – de verantwoordelijkheid om hun schoolspecifieke doelstellingen op te volgen en te evalueren, eventueel samen met de PBD. Dit vraagt een specifieke expertise waarin zowel scholen als PBD's ondersteuning kunnen gebruiken. Daarom voorzie ik ook de mogelijkheid tot schoolspecifieke wetenschappelijke ondersteuning door onderzoekers. Op die manier worden scholen versterkt in hun interne kwaliteitszorg door rechtstreekse en gerichte ondersteuning op de werkvloer.

Er zal een stuurgroep opgericht worden die het gehele project opvolgt. Deze zal de doelstellingen en het opzet van de proefprojecten scherp stellen en blijven bewaken, het verloop van de projecten opvolgen, en de randvoorwaarden hiertoe.

5. Zoals hoger uiteengezet, staan de scholen zelf in voor het opvolgen en evalueren van de doelstellingen die ze voor zichzelf, samen met de PBD's, hebben vooropgesteld. Daarnaast voorzie ik in een wetenschappelijke procesevaluatie, met het oog op het beschrijven en analyseren van de verschillende praktijken die in scholen worden opgezet. De procesopvolging zal niet alleen inzicht bieden in de verschillende praktijken, maar ook in de cruciale randvoorwaarden en de mogelijke resultaten ervan. Het geheel wordt gebundeld in een praktijkgerichte bijdrage die na afloop van de proefprojecten zal opgemaakt worden.
- 6-7. Hoewel de conceptnota inzake de modernisering van het secundair onderwijs de focus legt op remediëring, heb ik er, op advies van de Vlor, voor geopteerd een ruime definitie van differentiatie te hanteren en dus de scope te verruimen naar leerlingen die nood hebben aan uitdaging en verdieping. Ook scholen die hierop de klemtoon willen leggen, kunnen meestappen in een proefproject.